

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Appendix

UngDOK K

Kompletterande manual 2021

Mikael Dahlberg
Mattias Borg

Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

Innehållsförteckning

Allmän information	4
<i>UngDOK K</i>	4
Inskrivning	4
<i>C. Behandlingskontakt</i>	4
Har du en pågående kontakt med missbruksvård?	4
<i>F. Alkohol, droger och tobak</i>	4
Har du någon gång använt narkotika eller illegala läkemedel?.....	4
<i>H. Kriminalitet</i>	4
Har du tidigare haft kontakt med socialtjänsten p.g.a. att du begått brott?	4
Om ja, hur gammal var du första gången?	4
Har du varit inblandad i något/några av följande brott?.....	5
Ålder första gången	5
Senaste 12 mån, antal ggr.....	6
Åkt fast, antal ggr.....	6
Dömd, denna typ av brott.....	6
Hur mycket pengar har du under de senaste 12 månaderna tjänat på illegal verksamhet, t.ex. stöld eller narkotikaförsäljning? (Ange summa i kronor)	6
Har du någon gång blivit utsatt för något brott?	6
Om ja, vad?	6
<i>J. Utsatt för våld</i>	6
Utsatt för våld.....	6
Någonsin?.....	7
Under senaste året?	7
Om du varit utsatt för våld, har det varit av någon närstående?.....	7
Är du nu rädd för den/de personerna?	7
Har du nu kontakt med den/de personer du är rädd för?	7
Utskrivning	7
<i>D. Alkohol, droger och tobak</i>	8
Har du under de senaste 30 dagarna använt narkotika eller illegala läkemedel?8	
<i>E. Kriminalitet</i>	8
Har du varit inblandad i något av följande brott sedan du påbörjade kontakten?	8
<i>F. Utsatt för våld</i>	9
Utsatt för våld.....	9
Sedan kontakten påbörjades?	9
Om du varit utsatt för våld, har det varit av någon närstående?.....	9
Är du nu rädd för den/de personerna?	9
Har du nu kontakt med den/de personer du är rädd för?	10

Allmän information

UngDOK K

UngDOK K har till avsikt att fånga upp allvaret och intensiteten i en ung människas brottslighet samt eventuell risk för våldsutsatthet. Bland annat efterfrågas vilka strategiska brott som ungdomarna har begått, vilka är de brott som starkast indikerar en fortsatt brottslighet (BRÅ-rapport 2011:21; Strategiska brott bland unga på 00-talet).

Utöver ett utökat antal frågor som berör egen brottslighet finns även fördjupade frågor rörande huruvida man själv varit utsatt för våld och/eller befinner sig i en miljö där det finns risk för våldsutsatthet. De övriga livsområdena i formuläret är desamma som i det ursprungliga UngDOK bortsett från frågan om IP har en pågående kontakt med missbruksvården.

Inskrivning

C. Behandlingskontakt

Har du en pågående kontakt med missbruksvård?

Här frågas efter om den intervjuade har en pågående behandlingskontakt med någon vårdgivare utifrån problem med alkohol eller narkotika, Vårdgivaren kan vara sjukvård, kommunal verksamhet eller annan verksamhet. Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

F. Alkohol, droger och tobak

Har du någon gång använt narkotika eller illegala läkemedel?

Här efterfrågas huruvida ungdomen någon gång provat eller använt narkotika eller läkemedel som inte förskrivits av läkare. Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

H. Kriminalitet

Har du tidigare haft kontakt med socialtjänsten p.g.a. att du begått brott?

Här efterfrågas om den unge tidigare har haft kontakt med socialtjänsten i samband med egen brottslighet. Kontakten kan t.ex. ha varit i form av utredning, enskilda samtal, familjesamtal, ungdomstjänst, ungdomsvård eller andra insatser. Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

Om ja, hur gammal var du första gången?

Ange åldern även om den unge inte var straffmyndig.

Har du varit inblandad i något/några av följande brott?

1. **Skadegörelse** – att förstöra eller skada fast eller lös egendom till men för annans rätt till egendomen. Till skadegörelsebrott ingår skadegörelse på motorfordon med eller utan brand, klotter, sönderslagna fönsterrutor, sönderslagna gatlyktor, etc.
2. **Ringa stöld (snatteri)** – kallas numera ringa stöld i Brottsbalken och innebär stöld av saker till ett mindre värde; under 1 250 kronor (2020).
3. **Stöld*** – tillgrepp av varor till ett värde som tillsammans överstiger 1 250 kronor. Här ingår också grov stöld som innebär att man t ex brutit sig in i en bostad med avsikt att stjäla.
4. **Tillgrepp av motorfordon** – gäller även tillgrepp av båt, moped m m.
5. **Rån*** – när man använt sig av hot eller våld i samband med stöld.
6. **Trafikbrott (inkl rattfylleri)** – t.ex. olovlig körning, vårdslöshet i trafik.
7. **Bedrägeri** – ett förfarande då någon avsiktligt vilseleder annan att företa eller underlåta något till skada för den som bedras och ofta till vinning för bedragaren.
8. **Narkotikabrott*** – innehav, framställning av, försäljning eller annan befattning med narkotika.
9. **Misshandel** – kan vara både psykisk och fysisk. Som ringa misshandel räknas t.ex. knuff, lätt spark eller att slita i någons kläder.
10. **Olaga hot** – innebär att någon hotar att skada dig eller din egendom. Hotet som riktas mot dig kan omfatta andra personer, djur eller föremål som har stor betydelse för dig.
11. **Brott mot allmän verksamhet*** – t.ex. våld eller hot mot tjänsteman, våldsamt motstånd, skyddande av brottsling eller övergrepp i rättsak.
12. **Sexualbrott** – t.ex. våldtäkt, sexuellt ofredande eller kontakt med barn i sexuellt syfte.
13. **Vapenbrott** – förutom skjutvapen även armborst, elpistoler, slutstycken, ljuddämpare, m.m.
14. **Mordbrand** – en gärningsperson anlägger brand, som innebär fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom
15. **Dråp eller mord** – innebär att gärningspersonen avsiktligt dödat en annan person.
16. **Övriga brott** – t.ex. djurplågeri, mened, våldsamt upplopp, ärekränkning m.m.

Ålder första gången

Skriv hur gammal ungdomen var första gången hen begick denna typ av brott. Om den unge aldrig begått denna typ av brott så skriv N.

Senaste 12 mån, antal ggr

Frågan avser hur många gånger det senaste året som ungdomen begått denna typ av brott.

Åkt fast, antal ggr

Här anges hur många gånger ungdomen åkt fast eller blivit ”tagen” av polisen för denna typ av brott.

Dömd, denna typ av brott

Slutligen anges om den unge är dömd för denna typ av brott. Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

* Brotts i ungdomars debutlagföring som har identifieras som s.k. strategiska brott och som starkast predicerar en fortsatt högfrekvent brottslighet. För pojkar är det brottstyperna rån, grov stöld och våld eller hot mot tjänsteman. För flickor är de strategiska brotten våld eller hot mot tjänsteman och narkotikabrott (se Brå rapport 2021:5).

Hur mycket pengar har du under de senaste 12 månaderna tjänat på illegal verksamhet, t.ex. stöld eller narkotikaförsäljning? (Ange summa i kronor)

Här efterfrågas hur mycket pengar den unge har tjänat på illegala aktiviteter. Om ungdomen har begått en mängd brott kan man behöva arbeta med hjälp av en tidslinje för att få en bättre uppfattning om hur det har sett ut. Även inkomster vid narkotikaförsäljning där betalningen har utgjorts av narkotika ska medräknas. Vid stölder ska inkomsten som erhållits vid avyttring av godset anges, inte det faktiska värdet i butiken.

Har du någon gång blivit utsatt för något brott?

Frågan avser brott dvs. en gärning i strid med en lagbestämmelse för vilken det finns ett straff föreskrivet. Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

Om ja, vad?

Ange i fritext vilken typ av brott som den unge varit utsatt för. Det kan vara mer än ett brott.

J. Utsatt för våld

Utsatt för våld

Frågorna avser att kartlägga ungdomens subjektiva uppfattning och dokumenteras utifrån vad som berättas. Det kan vara svårt att avgöra om den ”faktiska” handlingen som ungdomen berättar om betraktas som våld/övergrepp av en annan person. Här ska inte göras några försök till klargöranden, eftersom syftet är att dokumentera ungdomens uppfattning.

Frågorna besvaras med 0 = Nej eller Ja = 1.

Fysiskt: en fysisk handling, t.ex. knuffar, slag, sparkar.

Psykiskt: psykiskt våld kan innebära verbala uttalanden, hot om olika former av våld, annan form av känslomässig påverkan som uppfattas som våld eller övergrepp. Som psykiskt våld räknas också de inskränkningar i den personliga friheten som kan utövas utifrån en hederskultur eller av religiösa skäl, till exempel regler och inskränkningar kring klädsel, tider, val av umgänge.

Sexuellt: som sexuellt våld/övergrepp räknas inte enbart samlag utan också andra former av oönskade och påtvingade handlingar av sexuell karaktär. Även handlingar där offer och gärningsman inte möts, t.ex. om den unge pressas till att skicka bilder eller posera framför webbkamera etc. ska räknas in här.

Framkommer en pågående våldssituation är det mycket viktigt att denna fråga hanteras genom bedömning och anmälan om så erfordras.

Någonsin?

Här efterfrågas om ungdomen någon gång i livet varit utsatt för fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld.

Under senaste året?

Syftet med frågan är att ta reda på om det förekommit någon form av våld under det senaste året. Framkommer en pågående våldssituation är det mycket viktigt att denna fråga hanteras genom bedömning och en eventuell anmälan.

Om du varit utsatt för våld, har det varit av någon närstående?

Med närstående syftas på nuvarande partner (man/kvinna), en f.d. partner eller annan familjemedlem, en släkting eller släktingar, en vän eller bekant. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation med. Att klargöra vem som utövar våldet kan ha betydelse för om en riskbedömning av fortsatt utsatthet behöver göras.

Är du nu rädd för den/de personerna?

Här anges om ungdomen upplever rädsla för den eller de personerna.

Har du nu kontakt med den/de personer du är rädd för?

Om ungdomen har svarat ja på föregående fråga, ange om kontakt finns med den/de personer hen är rädd för.

Utskrivning

Utskrivningsintervjun genomförs när behandlingen avslutas och syftar till att identifiera och återkoppla de förändringar som skett för den unge, eller av dennes livsvillkor. På så sätt dokumenteras i vilken grad den unges uttalade behov och mål blivit tillgodosedda samt hur kontakten eller behandlingen har uppfattats.

D. Alkohol, droger och tobak

Har du under de senaste 30 dagarna använt narkotika eller illegala läkemedel?

Här efterfrågas huruvida ungdomen under de senaste 30 dagarna använt narkotika eller läkemedel som inte förskrivits av läkare. Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

E. Kriminalitet

Har du varit inblandad i något av följande brott sedan du påbörjade kontakten?

1. Skadegörelse – att förstöra eller skada fast eller lös egendom till men för annans rätt till egendomen. Till skadegörelsebrott ingår skadegörelse på motorfordon med eller utan brand, klotter, sönderslagna fönsterrutor, sönderslagna gatlyktor, etc.
2. Ringa stöld (snatteri) – kallas numera ringa stöld i Brottsbalken och innebär stöld av saker till ett mindre värde; under 1 250 kronor (2020).
3. Stöld – tillgrepp av varor till ett värde som tillsammans överstiger 1 250 kronor. Här ingår också grov stöld som innebär att man t ex brutit sig in i en bostad med avsikt att stjäla.
4. Tillgrepp av motorfordon – gäller även tillgrepp av båt, moped m m.
5. Rån – när man använt sig av hot eller våld i samband med stöld.
6. Trafikbrott (inkl rattfylleri) – t.ex. olovlig körning, vårdslöshet i trafik.
7. Bedrägeri – ett förfarande då någon avsiktligt vilseleder annan att företa eller underlåta något till skada för den som bedras och ofta till vinning för bedragaren.
8. Narkotikabrott – innehav, framställning av, försäljning eller annan befattningsmedel med narkotika.
9. Misshandel – kan vara både psykisk och fysisk. Som ringa misshandel räknas t.ex. knuff, lätt spark eller att slita i någons kläder.
10. Olaga hot – innebär att någon hotar att skada dig eller din egendom. Hotet som riktas mot dig kan omfatta andra personer, djur eller föremål som har stor betydelse för dig.
11. Brott mot allmän verksamhet – t.ex. våld eller hot mot tjänsteman, våldsamt motstånd, skyddande av brottsling eller övergrepp i rättssak.
12. Sexualbrott – t.ex. våldtäkt, sexuellt ofredande eller kontakt med barn i sexuellt syfte.
13. Vapenbrott – förutom skjutvapen även armborst, elpistoler, slutstycken, ljuddämpare, m.m.

14. Mordbrand – en gärningsperson anlägger brand, som innebär fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom

15. Dråp eller mord – innebär att gärningspersonen avsiktligt dödat en annan person.

16. Övriga brott – t.ex. djurplågeri, mened, våldsamt upplopp, ärekränkning m.m.

Frågan besvaras med 0 = Nej eller 1 = Ja.

F. Utsatt för våld

Utsatt för våld

Frågorna avser att kartlägga ungdomens subjektiva uppfattning och dokumenteras utifrån vad som berättas. Det kan vara svårt att avgöra om den ”faktiska” handlingen som ungdomen berättar om betraktas som våld/övergrepp av en annan person. Här ska inte göras några försök till klargöranden, eftersom syftet är att dokumentera ungdomens uppfattning.

Frågorna besvaras med 0 = Nej eller Ja = 1.

Fysiskt: en fysisk handling, t.ex. knuffar, slag, sparkar.

Psykiskt: psykiskt våld kan innebära verbala uttalanden, hot om olika former av våld, annan form av känslomässig påverkan som uppfattas som våld eller övergrepp. Som psykiskt våld räknas också de inskränkningar i den personliga friheten som kan utövas utifrån en hederskultur eller av religiösa skäl, till exempel regler och inskränkningar kring klädsel, tider, val av umgänge.

Sexuellt: som sexuellt våld/övergrepp räknas inte enbart samlag utan också andra former av oönskade och påtvingade handlingar av sexuell karaktär. Även handlingar där offer och gärningsman inte möts, t.ex. om den unge pressas till att skicka bilder eller posera framför webbkamera etc. ska räknas in här.

Framkommer en pågående våldssituation är det mycket viktigt att denna fråga hanteras genom bedömning och anmälan om så erfordras.

Sedan kontakten påbörjades?

Frågan avser om ungdomen har varit utsatt för våld sedan kontakten påbörjades.

Om du varit utsatt för våld, har det varit av någon närstående?

Med närstående syftas på nuvarande partner (man/kvinna), en f.d. partner eller annan familjemedlem, en släkting eller släktingar, en vän eller bekant. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation med. Att klargöra vem som utövar våldet kan ha betydelse för om en riskbedömning av fortsatt utsatthet behöver göras.

Är du nu rädd för den/de personerna?

Här anges om ungdomen upplever rädsla för den eller de personerna.

Har du nu kontakt med den/de personer du är rädd för?

Om ungdomen har svarat ja på föregående fråga, ange om kontakt finns med den/de personer hen är rädd för.